

Importul ilegal de pesticide: Un joc de-a „baba-oarba” sau o demonstrație de încăpățănare politică?

Автор(и): Емил Иванов

Дата: 27.02.2017 Брой: 2/2017



Pe piața noastră de pesticide, umbra urâtă, deformă a importurilor ilegale de pesticide continuă să se strecoare pe furiș, fără prea mult zgomot. În final, companiile multinaționale oferă oportunități producătorilor agricoli bulgari: pesticide inovatoare, tehnologii, consultanță pentru bune practici de protecție a plantelor. Ce oferă piața neagră? Pur otravă, garnisită cu risc nejustificat. Riscul de a-ți distruge munca, de a-ți risipi șansa la profit. Și acesta este un paradox al concurenței neloiale. Piața neagră fură de la companiile multinaționale, de la comercianții distribuitori de produse fitosanitare (PPP), de la producătorii agricoli, de la întreaga societate bulgară. Iar administrația de protecție a plantelor, din structura Agenției Bulgare pentru Siguranța Alimentelor (BFSA), se topește în fața ochilor noștri.

Din când în când, tema toxică a importurilor ilegale de pesticide apare în spațiul public, ca și cum ar fi să reîmprospăteze conștiința consumatorului bulgar de alimente, emoțional nepregătit, despre consecințele periculoase ale utilizării de substanțe chimice de origine necunoscută în producția de produse agricole – cereale, fructe, legume, precum și despre pierderile financiare ale națiunii din acest „afacerism” necinstit, dăunător și umbrit.

Recent, toate acestea ne-au fost reamintite pe postul Radio Național Bulgar de către Petar Nikolov, președintele Asociației Bulgare pentru Protecția Plantelor (BAPP). Conform observațiilor sale și ale surselor sale anonime de informare, importurile ilegale de pesticide sunt efectuate în principal peste granița turcă. Exprimarea financiară a acestei practici este estimată la nu mai puțin de 30 de milioane de euro (20% din cifra de afaceri comercială a PPP-urilor în Bulgaria). Eforturile autorităților vamale, ale controlului fitosanitar, ale Agenției de Stat pentru Securitate Națională (SANS) și ale Ministerului de Interne de a stăvili acest flagel se lovesc de un zid.

Mărfurile ilegale se strecoară peste graniță în mici transporturi cu microbuzul, vehicule ușoare, și chiar pe jos, ascunzând pachete și sticle în funduri duble de geamantane și rucsacuri, buzunare secrete... Livrările de calibru divers și variat sunt depozitate în depozite secrete nu departe de graniță, de unde sunt preluate de comercianții de pe piața neagră.

Acest întreg spectacol, evident bine organizat, se desfășoară „după partitură” sub nasul numeroaselor servicii de control. Și de ce instituțiile responsabile închid ochii?

Pentru că mâinile lor sunt legate, este explicația șefului BAPP. Importul ilegal de pesticide nu este un act criminalizat și nu sunt prevăzute sancțiuni (cu excepția confiscării loturilor interceptate). „Afaceriștii” negri nu fără motiv trăiesc cu sentimentul că au devenit suficient de puternici pentru a deveni permanent puternici. Produsele fitosanitare nereglementate, interzise aici conform regulilor europene de înregistrare, comercializare și utilizare, pătrund în producția agricolă, și de acolo în lanțul alimentar. Ele amenință cu adevărat sănătatea consumatorilor și puritatea mediului natural. Multe concluzii pot fi trase din analiza acestor fapte, dar, vai, niciuna nu este pozitivă.

Este cu adevărat greu de crezut că sistemul nostru de securitate națională nu are puterea, capacitatea și competența de a împiedica acest import negru. Suntem martori că atât BAPP, cât și ARIB (Asociația Industriei de Protecție a Plantelor Bulgaria), ai cărei membri sunt filialele companiilor multinaționale din industria agrochimică, au inițiat numeroase încercări de a interesa și câștiga diverse agenții legate de problema importurilor ilegale de pesticide pentru cauză. Suntem martori ai strigătului de alarmă al reprezentanților acestor agenții că sunt cu toții de aceeași părere în dorința lor de a acționa, cu asigurări că au instrumentarul pentru soluții durabile... Din păcate, până acum totul a rămas acolo unde au avut loc aceste conversații. Și se vede cu ochiul liber că nu există voință managerială de a tăia categoric calea importurilor ilegale de PPP.

O parte a problemei importurilor ilegale de pesticide este controlul asupra utilizării PPP-urilor în producție, efectuat de inspectorii din sectorul Protecției Plantelor (PP) ai diviziilor regionale BFSA. Care sunt regulile? Fiecare producător agricol este obligat să țină un Registru al tratamentelor chimice efectuate, unde înregistrează caracteristicile intervențiilor chimice respective împotriva dăunătorilor pentru fiecare cultură a sa –

produsul, doza, perioada de carantină, data pulverizării, etc. Registrul este semnat de un agronom și certificat de un inspector din sectorul PP al BFSA. Această tehnologie de control nu este deloc singura; legislația prevede inspecții ținute planificate și extraordinare corespunzătoare ale întregului ciclu tehnologic al practicilor de protecție a plantelor în fermele, gospodăriile, cooperativele respective – ceea ce include urmărirea documentară a achiziției de PPP-uri, condițiile de depozitare a produselor, pregătirea soluțiilor de lucru, starea echipamentelor de PP, eliminarea ambalajelor goale, echipamentul de protecție individuală, igiena procesului de muncă, etc.

Bănuielile nu sunt neîntemeiate că organele de control sunt capabile să monitorizeze „sub o lupă” ce se întâmplă în privința calității protecției plantelor în fiecare unitate de producție. Și motivul acestei imposibilități este foarte serios. După ce Serviciul Național de Protecție a Plantelor a fost poziționat în structura mega-agenției BFSA, acesta a fost demobilizat organizațional, profesional și moral și practic desființat. Personalul fostului Serviciu Național de Protecție a Plantelor de 520 de specialiști a fost redus la jumătate! În fiecare structură regională BFSA există acum doar 2-3 inspectori, specialiști în protecția plantelor. Nu ar fi o exagerare să spunem că aceștia sunt adevărați sclavi ai muncii capitaliste. Sunt sfâșiați – obligați să îndeplinească nenumărate sarcini – controlul comerțului și utilizării PPP-urilor, monitorizarea dezvoltării dăunătorilor, întocmirea unui buletin de prognoză a apariției acestora și de semnalizare pentru control, verificări legate de Agenția de Plăți... Vă puteți imagina sub ce presiune puternică lucrează puținii angajați din sectorul PP al BFSA regionale, mai ales în zonele cu producție agricolă intensivă și comerț la scară largă cu PPP-uri?

Nu e de mirare atunci că acești specialiști pur și simplu nu au resurse fizice și de timp să-și îndeplinească obligațiile după toate regulile, iar formalismul primează pe agenda zilnică. Pe lângă toate acestea, acești specialiști sunt mizerabil de prost plătiți, nu au perspectivă de dezvoltare profesională – programe de formare și îmbunătățire a competențelor pur și simplu nu mai există. Tendința de reducere a numărului de inspectori PP în structurile regionale BFSA are parametri constanți.

Conducerea agenției trasează noi linii de demarcație între ea și oamenii care lucrează în sectorul PP. Discriminarea administrației de protecție a plantelor în cadrul sistemului BFSA continuă cu succes. Nu e de mirare că într-o zi am putea să ne trezim fără ea!

... Și toate acestea continuă să se întâmple sub privirea indiferentă a Statului!

Citiți integral publicația în numărul 2/2017 al revistei „Protecția Plantelor”.